

## S P I S   T R E Ś C I

### Wstęp

|             |                                                                                                                                                                  |            |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I.</b>   | <b>PRZEGLĄD ROBOTNICZYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W NIEMCZECH</b>                                                                                                     | <b>16</b>  |
| A.          | Ogólna charakterystyka rozwoju związków profesjonalnych                                                                                                          | 16         |
| B.          | Wpływ ustawodawstwa pruskiego na rozwój i działalność związkową                                                                                                  | 61         |
| <b>II.</b>  | <b>POWSTANIE I ROZWÓJ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W WIELKO- POLSCE</b>                                                                                                   | <b>77</b>  |
| A.          | Początki związków zawodowych                                                                                                                                     | 77         |
| B.          | Rozwój socjalistycznych stowarzyszeń profesjonalnych typu radykalnego                                                                                            | 105        |
| 1.          | Rozwój organizacyjny                                                                                                                                             | 105        |
| 2.          | Rozwój liczebny                                                                                                                                                  | 133        |
| 3.          | Rozwój majątkowy                                                                                                                                                 | 151        |
| C.          | Niemieckie związki zachowawczo-solidarystyczne (hirsch-dunckerowskie i chrześcijańskie)                                                                          | 157        |
| 1.          | Rozwój organizacyjny                                                                                                                                             | 157        |
| 2.          | Rozwój liczebny i majątkowy                                                                                                                                      | 173        |
| D.          | Rozwój polskich związków zachowawczo-solidarystycznych: Związek Wzajemnej Pomocy (ZWP); Zjednoczenie Zawodowa Polskie (ZZP); Polski Związek Zawodowy (PZZ) . . . | 182        |
| 1.          | Rozwój organizacyjny                                                                                                                                             | 184        |
| 2.          | Rozwój liczebny i majątkowy                                                                                                                                      | 208        |
| K.          | Rozwój Zjednoczenia Zawodowego Polskiego po połączeniu .                                                                                                         | 215        |
| 1.          | Rozwój organizacyjny                                                                                                                                             | 222        |
| 2.          | Rozwój liczebny i majątkowy                                                                                                                                      | 235        |
| <b>III.</b> | <b>OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WIELKOPOLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH</b>                                                                                                 | <b>248</b> |
| A.          | Programy                                                                                                                                                         | 248        |
| 1.          | Program wewnętrzny                                                                                                                                               | 248        |
| 2.          | Program zewnętrzny                                                                                                                                               | 271        |
| B.          | Oblicze społeczno-klasowe                                                                                                                                        | 279        |
| <b>IV.</b>  | <b>DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH</b>                                                                                                                           | <b>297</b> |
| A.          | Działalność gospodarcza . . . . .                                                                                                                                | 297 .      |
| 1.          | Samopomoc                                                                                                                                                        | 297        |
| 2.          | Stosunek do problemu bezrobocia                                                                                                                                  | 307        |
| a)          | Pośrednictwo pracy                                                                                                                                               | 308        |
| b)          | Wsparcia, zapomogi itp                                                                                                                                           | 312        |
| B.          | Działalność społeczno-polityczna                                                                                                                                 | 318        |
| 1.          | Stosunek do wyborów                                                                                                                                              |            |
| 2.          | Stosunek do innych zagadnień społeczno-politycznych                                                                                                              | 332        |
| 3.          | Stosunek do innych organizacji politycznych i społecznych                                                                                                        | 341        |
| a)          | Stosunek do partii politycznych                                                                                                                                  | 341        |
| b)          | Stosunek do związków zawodowych innych odcieni .                                                                                                                 | 343        |

|                                                                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| c) Stosunek do spółdzielczości i innych organizacji gospodarczo-społecznych                                          |            |
| 348                                                                                                                  |            |
| d) Stosunek do zrzeszeń przedsiębiorców .                                                                            | 356        |
| C. Działalność oświatowa                                                                                             | 360        |
| <b>V. ZWIĄZKI ZAWODOWE WOBEC STOSUNKÓW MIĘDZY ROBOTNIKAMI I PRACODAWCAMI</b>                                         | <b>370</b> |
| A. Oddziaływanie związków zawodowych na warunki pracy i płacy                                                        | 370        |
| 1. Uwagi ogólne                                                                                                      | 370        |
| 2. Postulaty poszczególnych odłamów związkowych w odniesieniu do polityki kontraktów zbiorowych . . . . .            | 378        |
| 3. Sprawa umów taryfowych                                                                                            | 380        |
| B. Udział związków zawodowych w sądownictwie rozjemczym                                                              | 391        |
| 1. Geneza i podstawmy prawne instytucji pojednawczych i rozjemczych                                                  | 391        |
| 2. Rola sądów polubownych                                                                                            | 395        |
| 3. Działalność sądów rozjemczych w ocenie robotników i pracodawców                                                   | 402        |
| C. Zagadnienie strajków w związkach zawodowych . .                                                                   | 406        |
| <b>VI. UWAGI końcowe</b>                                                                                             | <b>422</b> |
| Aneksy:                                                                                                              |            |
| I. Rozwój liczebny i majątkowy socjalistycznych związków zawodowych w Niemczech w latach 1891—1919                   | 426        |
| II. Rozwój liczebny i majątkowy zachowawczo-solidarystycznych związków zawodowych w Niemczech w latach 1899—1918 . . | 428        |
| Alfabetyczny wykaz ważniejszych skrótów i objaśnienia znaków .                                                       | 429        |
| Źródła i opracowania                                                                                                 | 431        |
| Spis wykresów i ilustracji                                                                                           | 449        |
| Geschichte der Gewerkschaftsbewegung in Grosspolen (Zusammenfassung)                                                 | 451        |
| Indeks osób                                                                                                          | 459        |
| Indeks miejscowości                                                                                                  | 470        |